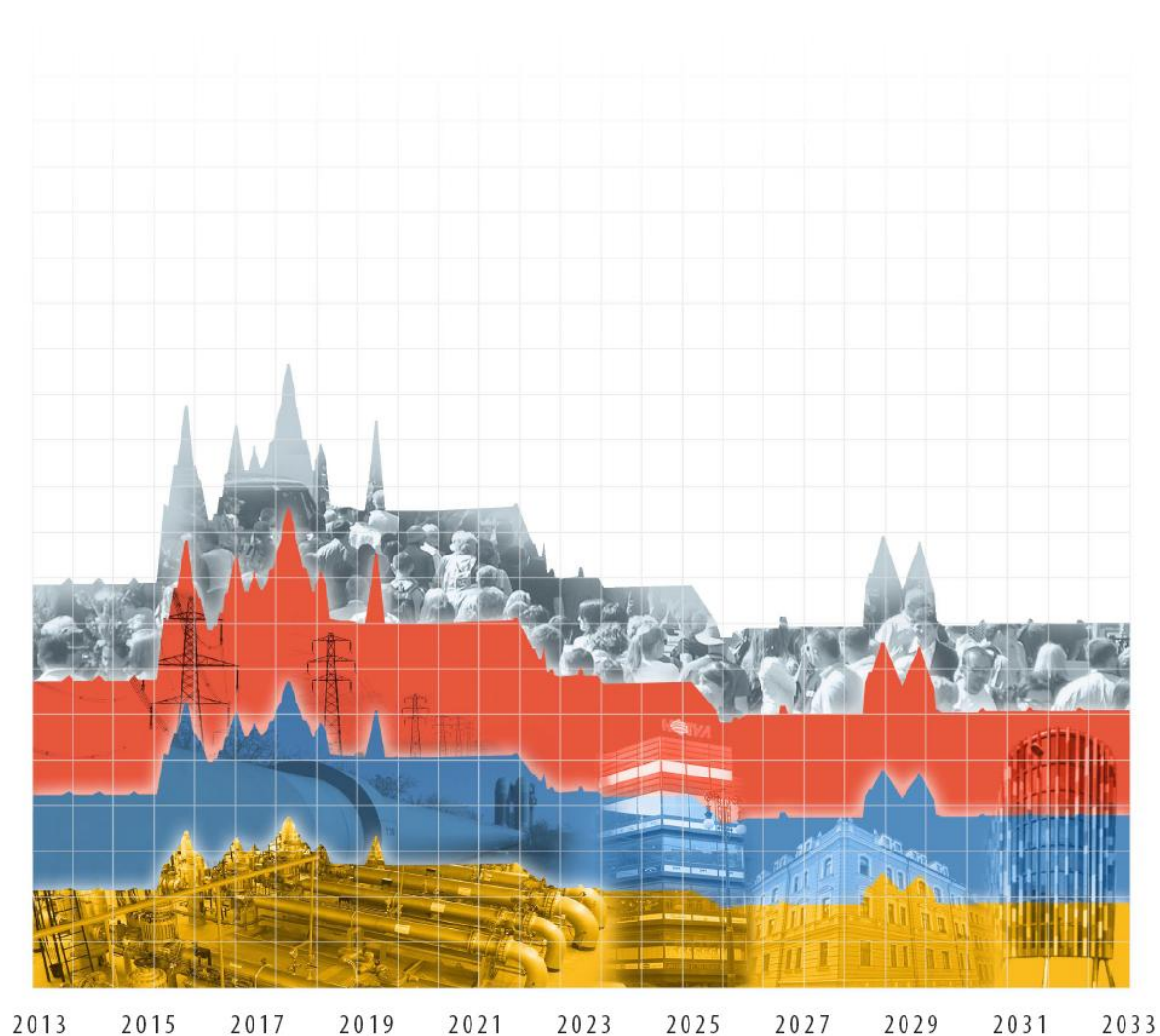
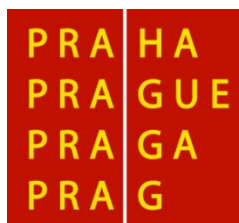

**ÚZEMNÍ ENERGETICKÁ KONCEPCE
HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
(2013-2033)**

**PŘÍLOHA Č. 5
REGULAČNÍ NÁSTROJE
PRO REALIZACI ÚEK**

Obsah

1 CÍLE A PRIORITY	3
2 REGULAČNÍ NÁSTROJE A LEGISLATIVA.....	5
2.1 Zákon o hospodaření s energií	5
3 ZÁKON O OCHRANĚ OVZDUŠÍ	7
3.1 Prováděcí předpisy k novému zákonu o ochraně ovzduší.....	10
3.2 Zákon o územním plánování a stavebním řádu	11
3.2.1 Vzájemný vztah územně plánovací dokumentace a ÚEK.....	11
3.2.2 Zapojení provozovatele systému CZT do stavebních řízení	12
3.2.3 Posuzování odpojování od systémů CZT v rámci stavebních řízení	13
3.3 Zákon o integrované prevenci.....	14
3.4 Energetický zákon.....	15
3.5 Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie	15
4 NÁSTROJE REGULACE.....	16
4.1 Regulační řád pro případ smogové situace	17
4.2 Poplatky za znečišťování ovzduší.....	17
4.3 Povolování vyjmenovaných zdrojů znečišťování ovzduší.....	18
4.4 Regulace spalovacích zdrojů pro výrobu elektřiny a tepla	20
4.5 Kompenzační opatření	20
4.6 Nízkoemisní zóny.....	20
4.7 Regulace v rámci územního plánování a stavebního řádu	21
4.8 Integrované povolení	22
5 NÁVRH MOŽNÉHO ZPŮSOBU REGULACE ENERGETIKY.....	24
SEZNAM TABULEK A ZKRATEK.....	25
Seznam tabulek	25
Seznam zkratk.....	25

1 | Cíle a priority

Cílem energetické koncepce je v oblasti ochrany ovzduší napomoci dosažení zlepšení kvality ovzduší nejméně na úroveň požadovanou českou a evropskou legislativou, a to s nejnižšími možnými náklady. Nejde přitom jen o přípravu jednorázového programu, ale také o vytvoření určitého modelového systému, který umožní průběžné vylepšování a aktualizaci politiky v oblasti ochrany ovzduší.

Zpracování ÚEK je v souladu se zákonem č. 406/2000 Sb. dáno obsahově nařízením vlády 195/2001 Sb. a má úzkou vazbu i na požadavky zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší. V koncepci se vychází z platné legislativy a přijatých koncepčních dokumentů ČR a EU, mezinárodních závazků ČR v oblasti ochrany ovzduší a klimatu.

Z legislativy (zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, který zrušil zákon č. 86/2002 Sb. a jeho prováděcí právní předpisy, a zákon č. 69/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony) vyplývají pro hl. m. Prahu, která má při výkonu státní správy v přenesené působnosti, zásadní povinnosti v oblasti ochrany životního prostředí. Mezi tyto povinnosti patří především:

- Spolupráce na přípravě Programu ke zlepšení kvality ovzduší pro aglomeraci Praha, který je vydáván Ministerstvem životního prostředí formou opatření obecné povahy;
- Zpřísnění emisních limitů a technických požadavků na provoz zdrojů, které budou vyjmenovány v programu zlepšování kvality ovzduší;
- Povolování provozu zdroje znečišťování ovzduší, uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Povolení je podle nového zákona o ovzduší samostatným správním rozhodnutím bez vazby na řízení podle stavebního zákona a stanovuje závazné podmínky provozu zdroje;
- Vydávání stanoviska k územnímu plánu a regulačnímu plánu obce v průběhu jeho pořizování,
- Vydávání závazného stanoviska k umístění stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k zákonu a k řízením podle jiného právního předpisu, závazného stanoviska ke stavbě a změně stavby stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k zákonu a k řízením podle jiného právního předpisu.

Zákon o hospodaření energií (č. 406/2000 Sb.) a Nařízení vlády č. 195/2001 Sb. zakotvují povinnost kraje zpracovat energetickou koncepci a specifikují její obsah podobně jako pro městské energetické koncepce. Podle našich zkušeností, získaných při pracích na přípravě státní energetické politiky, při zpracování komunálních energetických koncepcí i prvních regionálních energetických koncepcí se však zásadně liší možnosti a způsob reálného, praktického využití koncepcí na všech těchto třech úrovních.

Aby byla energetická koncepce prakticky využitelná, musí vycházet ze znalosti energetického hospodářství a jeho možností rozvoje, ale nesmí se omezit pouze na odborné, technicko-ekonomické řešení. Územní energetická koncepce musí být vskutku koncepční materiál, v pravém slova smyslu energetická politika, věc veřejná, založená vedle odborných podkladů i na subjektivních zájmech a

prioritách, a možnosti dosáhnout určité dohody zainteresovaných stran. Z toho vyplývá, že i po formální stránce se musí územní energetická koncepce blížit „politice“ (ve smyslu „policy“), tak jak ji známe z celostátní i nadnárodní úrovně (například tzv. Green & White Policy Papers v praxi Evropské unie).

Územní energetická koncepce, její priority, cíle a způsob a nástroje na dosažení cílů by měla být projednána se zainteresovanými stranami města a zástupci veřejnosti (politickou reprezentací, podnikatelskými subjekty, dodavateli energie, městskými částmi, nevládními organizacemi). Účelem projednání s veřejností je:

- nalezení shody a přijatelného kompromisu v prioritách a konkrétních cílech územní energetické koncepce,
- vytvoření dohody o možnostech a způsobu jejího využití, nástrojích implementace a realizace cílů koncepce v praxi,
- vyváženého posouzení vlivů koncepce na životní prostředí.

Zavádění regulace bude mít bezprostřední dopad na podnikatelské aktivity, a to především u velkých zdrojů znečišťování. Konkrétní způsob regulace a způsob jeho implementace rozhodujícím způsobem ovlivní:

- míru naplnění cílů ochrany životního prostředí,
- ekonomickou náročnost programu na dosažení specifikovaných cílů,
- možnost získání financování pro realizaci programu z externích domácích i zahraničních zdrojů, včetně strukturálních fondů EU,
- kvalitu ekonomického prostředí a specifické podmínky pro podnikání.

Zcela zákonitě budou zájmy ochrany životního prostředí, alespoň zčásti, působit protichůdně k ekonomickým a dalším zájmům podnikatelských subjektů na území města. Aby nedocházelo k nadměrným konfliktům mezi těmito zájmy, bude rozhodující, jak účinné budou navržené nástroje a programy z hlediska dosažení cílů v oblasti ochrany životního prostředí a zároveň, jak budou ekonomicky efektivní.

2 | Regulační nástroje a legislativa

Základem pro ovlivňování energetiky kraje a měst je současná platná legislativa České republiky. Kraj i obec nemůže v samostatné působnosti uplatňovat vůči občanům jednostranné zákazy a příkazy, a vydává-li obecně závazné vyhlášky (nařízení), jejichž obsahem jsou právní povinnosti, může tak činit jenom v případě výslovného a specifického zákonného zmocnění. Takové zmocnění poskytují obcím v oblasti energetiky (a energetických zdrojů) následující hlavní zákony a na ně navazující vyhlášky a nařízení:

- Zákon o hospodaření energií č. 406/2000 Sb., v platném znění.
- Zákon o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb.
- Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
- Zákon o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně energetických zákonů č. 458/2000 Sb. (energetický zákon), v platném znění.
- Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění zákona č. 310/2013 Sb.

2.1 | Zákon o hospodaření s energií

Zákon o hospodaření energií č. 406/2000 Sb. stanoví práva a povinnosti fyzických a právnických osob při nakládání s energií, zejména elektrickou a tepelnou, a dále s plynem a dalšími palivy. Přispívá k šetrnému využívání přírodních zdrojů a ochraně životního prostředí, ke zvyšování hospodárnosti užití energie, konkurenceschopnosti, spolehlivosti při zásobování energií a k trvale udržitelnému rozvoji společnosti.

Zákon o hospodaření energií zakotvuje povinnost krajů a statutárních měst zpracovat územní energetickou koncepci. Postup a obsah zpracování energetické koncepce je předepsán samostatným nařízením vlády ČR.

Zákon o hospodaření energií dále definuje povinnosti spotřebitelů energie na realizaci preventivních opatření vedoucích k efektivnímu využívání energie. Jedná se zejména o kontroly provozovaných kotlů, rozvodů tepelné energie a klimatizačních systémů. Další neméně významnou částí zákona o hospodaření energií je problematika snižování energetické náročnosti budov. Zákon, resp. jeho prováděcí předpisy, v této oblasti definují minimální požadavky na energetickou náročnost budov, a to jak u nové výstavby, tak u rekonstrukcí stávajících budov. Zároveň zákon respektuje Evropskou směrnici Energy Performance in Buildings Directive (EPBD) z roku 2010 označenou jako 2010/31/EU a zavádí zvýšené požadavky v oblasti energetické náročnosti budov pro období po roce 2020 resp. 2018.

V kontextu výše uvedeného vznáší zákon požadavky na provozovatele a vlastníky budov a stanovuje povinnost zpracovat tzv. průkaz energetické náročnosti budovy, jehož přesná podoba je specifikována prováděcím předpisem č. 78/2013 Sb. o energetické náročnosti budov.

Zákon dále definuje požadavky a povinnosti v oblasti energetických auditů. Povinnost zpracovat energetický audit vzniká právnické osobě při celkové spotřebě energie nad 35 000 GJ a organizačním složkám státu, organizačním složkám krajů a obcí a příspěvkovým organizacím při celkové spotřebě energie nad 1 500 GJ. V návaznosti na energetický audit zákon zavádí tzv. energetický posudek, jehož účelem je vyhodnotit efekty dosažené realizovaným opatřením v souladu s předpoklady energetického auditu.

3 | Zákon o ochraně ovzduší

Jedním ze základních právních nástrojů, který umožňuje ovlivňovat vývoj struktury energetického zásobování území, je nový **zákon o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb.** Hlavním cílem zákona je zajistit takovou kvalitu vnějšího ovzduší, která nebude představovat zdravotní rizika a rizika pro ekosystémy a dosáhnout „dalšího snížení emisí znečišťujících látek a zlepšení kvality ovzduší“.

Zákon zakotvuje nástroje, které mají dosažení uvedených cílů zabezpečit. Za tímto účelem využívá nástroje koncepční, administrativně-právní a ekonomické. Snahou zákona bylo upravit a zefektivnit nástroje stávající, vypustit nefunkční nástroje a upravit nové nástroje k řešení problémů znečištění ovzduší.

Koncepčními nástroji jsou různé koncepce, plány a programy, které mohou být právně nezávazným nástrojem i nástrojem závazným se závaznými ukazateli a/nebo povinnostmi. Ekonomické nástroje jsou založeny na nepřímé regulaci chování subjektů - na možnosti volby mezi ekonomicky výhodným či nevýhodným chováním a ekologicky vhodným či nevhodným chováním. Mají-li být funkční, musí být ekologicky vhodné chování také ekonomicky výhodné.

Administrativně právní nástroje v předpisech na ochranu životního prostředí obecně představuje zejména ukládání povinností, vydávání povolení, souhlasů, stanovisek a vyjádření.

Administrativně-právní nástroje, kterými disponuje krajský úřad (magistrát hl. m. Prahy), vyplývají zejména z § 11 zákona. Kraj v přenesené působnosti:

- vydává stanoviska k územnímu plánu a k regulačnímu plánu obce v průběhu jeho pořizování (§ 11 odst. 2 písm. a). Krajský úřad, jako dotčený orgán státní správy podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), by proto měl ve svém stanovisku, s ohledem na znalost území, vznést kvalifikované požadavky z hlediska ochrany ovzduší, jakými jsou například: odclonění průmyslové zóny od zóny obytné pásem účelové izolační zeleně, uplatnění vegetačních prvků jako součást dopravních staveb liniových nebo plošných (parkoviště), vymezení určitých městských obytných částí k jednotnému centrálnímu zásobování teplem apod.,
- vydává závazná stanoviska k umístění vyjmenovaného stacionárního zdroje znečišťování ovzduší. Nově je však krajskému úřadu podkladem k vydání závazného stanoviska k umístění zdroje vyjádření obecního úřadu, na jehož katastrálním území má být zdroj umístěn,
- vydává závazná stanoviska ke stavbě a změně stavby vyjmenovaného stacionárního zdroje znečišťování ovzduší,
- vydává povolení provozu vyjmenovaného stacionárního zdroje znečišťování ovzduší,
- vydává změny povolení provozu vyjmenovaného stacionárního zdroje znečišťování ovzduší,
- prověřuje možnost zpřísnění nebo stanovení dalších specifických emisních limitů v návaznosti na zpracovaný program zlepšování kvality ovzduší,
- rozhoduje při pochybnostech o způsobu zjišťování úrovně znečišťování ovzduší,

- stanovuje specifické emisní limity (pokud nejsou pro daný zdroj znečišťování ovzduší stanoveny v prováděcím právním předpisu),
- ukládá kompenzační opatření u stacionárního zdroje,
- rozhoduje o vyměření poplatku za znečišťování ovzduší, vydává platební výměr,
- spolupracuje s MŽP při zpracování Programu ke zlepšení kvality ovzduší,
- v rozsahu své působnosti dozírá na dodržování ustanovení zákona o ochraně ovzduší,
- zpřístupňuje veřejnosti informace podle § 30 zákona.

Kromě toho kraj v samostatné působnosti:

- spolupracuje s MŽP na vypracování programu zlepšování kvality ovzduší a na aktualizaci programu,
- vyjadřuje se k záměrům, které mohou výrazně ovlivnit čistotu ovzduší k rozvojovým koncepcím a programům rozvoje jednotlivých oborů a odvětví ve své územní působnosti,
- podílí se na přípravě dotačních pravidel podpory podnikání z veřejných zdrojů, s možností vypsání vlastních dotačních titulů pro podporu podnikání z rozpočtu kraje,
- připravuje podklady k rozhodnutí orgánů kraje o poskytnutí příspěvků z účelových fondů.

Kompetence městských částí

Kompetence úřadů obcí s rozšířenou působností byly zákonem č. 201/2012 Sb. posíleny zejména v rozhodovací a kontrolní činnosti. Nyní tyto obecní úřady mohou samy rozhodnout, zda a za jakých podmínek bude na jimi spravovaném území povolen nevyjmenovaný zdroj znečišťování ovzduší. Úřadům obcí s rozšířenou působností zůstala samozřejmě ponechána kompetence kontroly nevyjmenovaných zdrojů, nově však budou moci od r. 2016 „kontrolovat“ i domácnosti mající kotel na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 kW výše. Provozovatel takového zdroje bude povinen na vyžádání obecního úřadu obce s rozšířenou působností předložit potvrzení o provedení kontroly technického stavu a provozu tohoto spalovacího zdroje.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností:

- Vydává **závazné** stanovisko k územnímu a stavebnímu řízení a k řízení o vydání kolaudačního souhlasu z hlediska ochrany ovzduší u stacionárních zdrojů nevyjmenovaných v příloze č. 2. (§ 11 odst. 3 zákona o ochraně ovzduší), toto ustanovení se týká i zdrojů znečišťování ovzduší umístěných v rodinných domech, stavbách pro individuální rekreaci, apod. Závazné stanovisko je povinnou přílohou žádosti o vydání rozhodnutí podle stavebního zákona a jeho obsah je závazný pro výrokovou část příslušného rozhodnutí stavebního úřadu. Podle nového zákona se tedy úřady MČ vyjadřují ke stejné skupině zdrojů jako v minulosti, jen na vyšší úrovni správní činnosti, tzn. závazným stanoviskem.
- Závazné stanovisko lze vydat pouze na základě žádosti obsahující všechny potřebné údaje a podklady k náležitému posouzení zdroje z hlediska ochrany ovzduší. Těmi jsou zejména technická zpráva projektové dokumentace příslušného stupně, koordinační situace a dokumentace výrobce technologie zařízení (reglement kotle, provozní předpisy výrobce zařízení, manuály apod.).

- Stanoví-li správní orgán v závazném stanovisku podmínky, jež se stanou součástí výrokové části rozhodnutí, může kontrolovat jejich dodržování, viz § 4 odst. 5 stavebního zákona. Povolující orgán ochrany ovzduší by tak například mohl z pozice dotčeného úřadu v řízení podle stavebního zákona kontrolovat dodržování podmínek provozu kotle na pevná paliva umístěného v rodinném domku, když tuto skutečnost neumožňuje orgánům obce s rozšířenou působností zákon o ochraně ovzduší.
- Kontroluje, zda provozovatel stacionárního zdroje na tuhá paliva od 10 do 300 kW provedl povinnou kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění. Kontrolu musí provozovatel provádět jednou za dva kalendářní roky prostřednictvím osoby, která byla proškolená výrobcem spalovacího zdroje a má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě, a musí na vyžádání předkládat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklad o provedení této kontroly vystavené odborně způsobilou osobou. Doklad musí potvrdit, že stacionární zdroj je instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a v souladu se zákonem o ochraně ovzduší (§ 17 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně ovzduší). Toto ustanovení se týká i zdrojů znečišťování ovzduší umístěných v rodinných domech, stavbách pro individuální rekreaci, vinných sklepích apod.
- V případě umístění nebo stavby zdroje, u kterého lze očekávat významnější vliv na úroveň znečištění ovzduší, například u kotlů na pevná paliva, udíren, skládek prашných materiálů, lakoven nebo chovů hospodářských zvířat umístěných zejména v blízkosti obytné zástavby, je vhodné uplatnit v závazném stanovisku podmínky v zájmu zachování standardů kvality ovzduší a nízké úrovně znečištění. V těchto případech může úřad vycházet z legislativy ochrany ovzduší, např. vyhlášky č. 415/2012 Sb., kde jsou pro vybrané zdroje stanoveny technické podmínky provozu. Stavební úřad pak nemůže vydat územní souhlas a v souladu s § 96 odst. 4 stavebního zákona rozhodne usnesením o projednání záměru v územním řízení.
- Provozovatel musí provozovat spalovací stacionární zdroj na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, v souladu s minimálními požadavky uvedenými v příloze č. 11 k zákonu o ochraně ovzduší, a nejpozději do 1. 9. 2022 (§ 17 odst. 1 písm. g) a § 41 odst. 16 zákona o ochraně ovzduší). Toto ustanovení se týká i zdrojů znečišťování ovzduší umístěných v rodinných domech, stavbách pro individuální rekreaci apod.

Preference CZT v zákoně o ochraně ovzduší

Zákon o ochraně ovzduší obsahuje i v novém znění v § 16 odst. 7 ustanovení k preferenci tepla ze soustavy CZT. Uvedený odstavec stanoví, že „právnícká a fyzická osoba je povinna, je-li to pro ni technicky možné a ekonomicky přijatelné, u nových staveb nebo při změnách stávajících staveb využít pro vytápění teplo ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje, který není stacionárním zdrojem“.

K provedení § 16 odst. 8 zákona č. 201/2012 Sb. má být vydána vyhláška o pravidlech posuzování ekonomické přijatelnosti využití tepla ze soustavy zásobování tepelnou energií nebo zdroje energie, který není stacionárním zdrojem. Tato vyhláška dosud nebyla připravena.

Ustanovení zákona směřuje především k ochraně soustav CZT před neuváženým a neodůvodněným odpojováním domů od soustavy, které je prováděno bez potřebných objektivních analýz na základě zkrácených cenových porovnání a způsobuje objektivní nárůst ceny tepla pro zbývajících odběratele.

3.1 | Prováděcí předpisy k novému zákonu o ochraně ovzduší

Počet prováděcích předpisů k novému zákonu je oproti stavu do 1. září 2012 výrazně redukován. Zatímco k zákonu č. 86/2002 Sb. bylo prováděcích předpisů 13, k zákonu novému jich je pouhých 6. Níže je uveden seznam těchto předpisů s obecným vymezením, jakou oblast ochrany ovzduší upravují.

Nejvýznamnějším prováděcím předpisem, z hlediska provozovatelů zdrojů znečišťování ovzduší, je **vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší**, která je pracovně, vzhledem k předmětu úpravy, označována jako tzv. emisní vyhláška. Hlavním cílem vyhlášky je stanovení požadavků pro provoz stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Částečně se jedná o požadavky shodné s dosavadní platnou právní úpravou a částečně jde o požadavky modifikované či zcela nové. Vyhlaška zároveň transponuje příslušná ustanovení celé řady evropských směrnic v oblasti ochrany ovzduší, zejména pak směrnice č. 2010/75/EU o průmyslových emisích.

Vyhlaška v oblasti zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů upravuje jednorázové měření a seznam metod jednorázového měření emisí, u kterých je požadováno osvědčení o akreditaci a kontinuální měření emisí, tj. způsob jeho provádění, jeho vyhodnocení a vyhodnocení plnění emisních limitů při jeho provádění, dále měření tmavosti kouře a zjišťování úrovně znečišťování formou výpočtu. Vyhláškou jsou stanoveny obecné a specifické emisní limity, emisní stropy a technické podmínky provozu. Vyhlaška zakotvuje také požadavky na kvalitu paliv, požadavky na způsob prokazování jejich plnění. Uvádí také podmínky pro uplatňování kompenzačních opatření a minimální hodnoty příspěvku stacionárního zdroje k úrovni znečištění. V přílohách vyhlášky jsou stanoveny obsahové náležitosti dokumentů - náležitosti provozní evidence a souhrnné provozní evidence, provozního řádu, odborného posudku, rozptylové studie, protokolu o jednorázovém měření emisí.

Vyhláška č. 330/2012 Sb., o způsobu posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění, rozsahu informování veřejnosti o úrovni znečištění a při smogových situacích (imisní vyhláška). Upravuje posuzování úrovně znečištění ovzduší (imisní monitoring). Vyhlaška upravuje podmínky, za jakých postupuje při posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění na základě ustanovení § 5 a 35 zákona č. 201/2012 Sb. Český hydrometeorologický ústav. Vyhlaška nahrazuje nařízení vlády č. 597/2006 Sb., o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší a vyhlášku č. 553/2002 Sb., kterou se stanoví hodnoty zvláštních imisních limitů znečišťujících látek. Vyhlaška neobsahuje přípustné úrovně znečištění (imisní limity) ani podmínky vyhlášení a ukončení smogových situací – ty byly kvůli své významnosti přesunuty do nového zákona o ochraně ovzduší.

Dalším prováděcím předpisem je nařízení vlády č. 351/2012 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv. Účelem nařízení je transpozice směrnice 2009/30/ES. Nařízení vlády stanoví konkrétní požadavky na způsob pěstování biomasy a výroby biopaliv z hlediska minimální úspory emisí skleníkových plynů oproti fosilním palivům a také z hlediska ochrany biodiverzity. Nařízení stanoví kritéria udržitelnosti biopaliv, základní hodnoty produkce emisí skleníkových plynů, způsob stanovení úspory emisí

skleníkových plynů, požadavky na systém kvality, hmotnostní bilanci a obsahové náležitosti dokumentů.

3.2 | Zákon o územním plánování a stavebním řádu

Dalším nástrojem, kterým lze do jisté míry ovlivňovat vývoj struktury energetického zásobování území, je územní plán. Územní plán však není realizační dokument, jedná se o dokumentaci plánovací, která stanovuje budoucí funkční využití ploch. Územní plán může např. vytvořit podmínky pro využití určité formy energie tím, že navrhne dostatečné plochy pro kapacitní zařízení a sítě pro dodávku těchto forem energie či paliv, o připojení však rozhodují jednotliví zákazníci sami. Dle stanoviska Ministerstva pro místní rozvoj nepatří stanovování druhu topného media či upravování provozu zdrojů znečišťování mezi cíle a úkoly územního plánování, jak vyplývají ze zákona o územním plánování a stavebním řádu č. 183/2006 Sb. Současná praxe územního a stavebního řízení v českých městech mnohdy výše uvedené skutečnosti nerespektuje. Nepodložená zamítavá stanoviska mohou následně vyústit v soudní spor investora s dotýčným správním úřadem a současné právo stojí v těchto případech na straně investora.

3.2.1 | Vzájemný vztah územně plánovací dokumentace a ÚEK

Podle § 4 odst. 1 zákona o hospodaření energií vychází ÚEK ze státní energetické koncepce a obsahuje cíle a principy řešení energetického hospodářství na úrovni kraje, statutárního města a hlavního města Prahy nebo obce. Vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje, včetně ochrany životního prostředí a šetrného nakládání s přírodními zdroji energie. ÚEK je neopomenutelným podkladem pro politiku územního rozvoje (dále jen „PÚR“) a územně plánovací dokumentaci (dále jen „ÚPD“).

Podle § 4 odst. 2 zákona o hospodaření energií jsou ÚEK povinni přijmout pro svůj územní obvod kraj, hlavní město Praha a statutární město. ÚEK může, pokud se nejedná o povinnost podle odstavce 2, přijmout pro svůj územní obvod nebo jeho část obec a v takovém případě musí být v souladu s ÚEK přijatou krajem (§ 4 odst. 3 zákona o hospodaření energií). Podrobnosti obsahu ÚEK na úrovni krajů, hlavního města Prahy a statutárních měst stanoví nařízení vlády č. 195/2001 Sb. Podle tohoto nařízení obsahuje ÚEK rozbor trendů vývoje poptávky po energii, rozbor možných zdrojů a způsobů nakládání s energií, hodnocení využitelnosti obnovitelných zdrojů energie, hodnocení ekonomicky využitelných úspor a řešení energetického hospodářství území.

PÚR určuje ve stanoveném období požadavky na konkretizaci úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území, a určuje strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů. PÚR s ohledem na možnosti území koordinuje tvorbu a aktualizaci zásad územního rozvoje, tvorbu koncepcí schvalovaných ministerstvy a jinými ústředními správními úřady a záměry na změny v území republikového významu a stanoví úkoly zajišťující tuto koordinaci (§ 31 odst. 1 a 2 stavebního zákona).

ÚPD tvoří zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán. Zásady územního rozvoje v nadmístních souvislostech území kraje zpřesňují a rozvíjejí cíle a úkoly územního plánování v souladu s politikou územního rozvoje, určují strategii pro jejich naplňování a koordinují územně plánovací činnost obcí. Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho

plošného a prostorového uspořádání, uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území, pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů (§ 43 odst. 1 stavebního zákona). Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb, pro ochranu hodnot a charakteru území a pro vytváření příznivého životního prostředí. Regulační plán vždy stanoví podmínky pro vymezení a využití pozemků, pro umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezí veřejně prospěšné stavby nebo veřejně prospěšná opatření (§ 61 odst. 1 stavebního zákona).

Zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán se vydávají formou opatření obecné povahy podle správního řádu (§ 36 odst. 4, § 43 odst. 4 a § 62 odst. 1 stavebního zákona).

K otázce ukládání povinností opatření obecné povahy se vyslovil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku sp. zn. 1 Ao 1/2005 – 98 ze dne 27. 9. 2005: „Z článku 2 odst. 3 Ústavy, z článku 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, z § 101d odst. 1 a 2 s. ř. s. a do budoucna i z § 173 odst. 3 správního řádu č. 500/2004 Sb. vyplývá, že opatření obecné povahy nemůže nad rámec zákona ukládat svým adresátům povinnosti. Z ústavních kautel, jakož i z charakteru opatření obecné povahy – především z jeho konkrétně vymezeného předmětu – vyplývá požadavek, podle něhož opatření obecné povahy může pouze konkretizovat podle potřeb skutkové podstaty, k níž se vztahuje (tedy konkrétní situace, která je jeho předmětem), povinnosti již vyplývající ze zákona. Opatření obecné povahy tedy slouží toliko ke konkretizaci již existujících povinností, vyplývajících ze zákona, a nikoliv k ukládání nových povinností, které zákon neobsahuje.“

Z citovaného judikátu Nejvyššího správního soudu vyplývá, že opatření obecné povahy nelze ukládat povinnosti nad rámec zákona, proto podle názoru Ministerstva pro místní rozvoj nelze do ÚPD včlenit požadavek na povinné připojení k SCZT. S ohledem na vymezení obsahu ÚEK zákonem o hospodaření energií a nařízením vlády č. 195/2001 Sb., nemůže požadavek na povinné připojení k SCZT obsahovat ani ÚEK.

3.2.2 | Zapojení provozovatele systému CZT do stavebních řízení

Zapojení provozovatele systému CZT do stavebního řízení není automatické a pokud k němu má dojít, musí být v souladu se stavebním zákonem.

Účastníci stavebního řízení mohou v řízení vznášet jen námitky v rozsahu vymezeném § 114 stavebního zákona, tj. námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jejich vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Účastník řízení je povinen ve svých námitkách uvést skutečnosti, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a důvody podání námitek, přičemž k námitkám, které překračují výše uvedený rozsah, se nepřihlíží. Z ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona vyplývá, že námitky účastníka řízení jsou omezeny pouze na případy ochrany vlastnického práva, práva založeného smlouvou provést stavbu, nebo práva odpovídajícího věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě.

O podmínkách pro uplatňování námitek musí stavební úřad účastníky řízení poučit v oznámení o zahájení stavebního řízení (§ 114 odst. 4 stavebního zákona).

Otázkou podávání námitek účastníka stavebního řízení (držitele licence na rozvod tepelné energie) se zabýval Krajský soud v Ústí nad Labem ve svém rozsudku č. j. 59 A 7/2010 – 36 ze dne 19. 10. 2010: „Soud má za to, že smyslem účastenství žalobce (= držitel licence na rozvod tepelné energie) byla ochrana jeho věcného práva, jak bylo vysvětleno shora, a proto žalobce nebyl oprávněn vznášet další námítky, aniž by se zároveň domáhal svých hmotných práv. Jak již bylo konstatováno shora, energetický zákon nestanoví žádné podrobnosti ohledně stavebního řízení, v němž má být povolována změna způsobu dodávky nebo změna způsobu vytápění (mimo požadavku na vydání stanovisek dotčených orgánů ochrany životního prostředí, požadavku na soulad s územní energetickou koncepcí a povinnosti hrazení nákladů spojených s odpojením od rozvodného tepelného zařízení podle § 77 odst. 5 energetického zákona) a rozhodně žádným způsobem nerozšiřuje práva účastníků stavebního řízení vznášet námítky mimo rámec § 114 stavebního zákona.....Soud rovněž zastává stavebním úřadem zaujatý názor, že otázka zhoršení ekonomiky provozu CZT a zhoršení návratnosti investice žalobce do modernizace vlastní kotelny nemohla být řešena v probíhajícím stavebním řízení a nemohla být sama o sobě důvodem pro odepření vydání stavebního povolení na změnu způsobu vytápění při splnění zákonných podmínek. Stavební úřad v intencích § 77 odst. 5 energetického zákona žalobce upozornil, že má právo na úhradu nákladů spojených s odpojením bytového domu od CZT, tato otázka je však soukromoprávní a stavební úřad ani následně žalovaný ji nebyli oprávněni ve stavebním řízení řešit.....Stavební úřad ani žalovaný (Krajský úřad) nejsou jako orgány státní správy zákonem povolány ve stavebním řízení řešit otázky týkající se vlivu změny způsobu vytápění v bytovém domě na snížení účinnosti CZT, ekonomiky jeho provozu a ochrany investic žalobce do jeho rozvodných tepelných zařízení a zdroje tepelné energie.“

Z výše uvedeného vyplývá, že případné zapojení provozovatele systému CZT do stavebního řízení musí být založeno na existenci věcného břemene nebo obdobného práva, nikoli na ekonomických zájmech. Předpokladem tedy je, že ve všech případech přípravy odpojení, kde je vedení na patě objektu v majetku provozovatele CZT a ten má zároveň správně zajištěna věcná břemena, by měl být provozovatel účastníkem stavebního řízení. V jiných případech je jeho účinné zapojení do stavebního řízení téměř nereálné.

3.2.3 | Posuzování odpojování od systémů CZT v rámci stavebních řízení

V případě realizace stavebního řízení na projekt odpojení od systému CZT a vybudování lokálního zdroje tepla postupuje stavební úřad v souladu se stavebním zákonem a na základě předložené žádosti. Předložená žádost standardně obsahuje odpovídající projektovou dokumentaci, stanoviska dotčených orgánů a v případě odpojení (ale i budování zdroje nového) doložení ekonomické výhodnosti vlastního zdroje, resp. ekonomické nepřijatelnosti připojení k systému CZT. Z aktuálně platné legislativy jednoznačně nevyplývají požadavky na to, jakým způsobem má být doložení ekonomické nevýhodnosti připojení k CZT provedeno. Z dosavadní praxe je patrné, že stavební úřady jednotlivých městských částí postupují v tomto směru rozdílně. Z hlediska transparentnosti by bylo vhodné, aby všechny subjekty, které se na procesu podílejí, postupovali dle jednotných pravidel. Tzn., zejména aby stavební úřady rozhodovaly na základě srovnatelných podkladů, které budou obsahovat veškeré relevantní údaje. Vzhledem k tomu, že stavební úřad není subjektem, který by mohl rozporovat údaje uvedené v posouzení ekonomické výhodnosti, lze v tomto směru v současné době

pouze doporučit zavedení metodiky, dle které by stavebníci v rámci přípravy dokumentace pro stavební řízení postupovali. Metodika by ovšem nebyla závazná.

3.3 | Zákon o integrované prevenci

Nejvýznamnější zdroje znečištění spadají pod systém integrované prevence a kontroly znečištění definovaném zákonem č. 69/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Důvodem novelizace zákona o integrované prevenci byla zejména povinnost transponovat do českého právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU, o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění). Směrnice o průmyslových emisích zahrnuje a postupně nahrazuje směrnici o integrované prevenci a omezování znečištění (2008/1/ES) a dalších šest dosavadních směrnic v oblasti průmyslových emisí. Do zákona o integrované prevenci byla novelou transponována část směrnice o průmyslových emisích upravující oblast integrované prevence. Ostatní požadavky směrnice o průmyslových emisích jsou dále transponovány do zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší a jeho prováděcího právního předpisu (vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší).

Převážná většina kompetencí KÚ vychází z ustanovení § 33:

- rozhoduje o žádosti o vydání integrovaného povolení s výjimkou zařízení, jehož provoz může významně nepříznivě ovlivnit životní prostředí dotčeného státu,
- provádí přezkum závazných podmínek integrovaného povolení s výjimkou integrovaného povolení pro zařízení, jehož provoz může významně nepříznivě ovlivnit životní prostředí dotčeného státu,
- rozhoduje o správních deliktech podle zákona o integrované prevenci,
- vyzývá provozovatele zařízení k podání žádosti o vydání integrovaného povolení nebo žádosti o změnu integrovaného povolení,
- hodnotí aplikaci nejlepších dostupných technik a předává informace o jejich vývoji příslušným správním úřadům a podílí se na systému výměny informací o nejlepších dostupných technikách,
- ukládá opatření k nápravě a vydává rozhodnutí o omezení nebo o zastavení provozu zařízení nebo jeho části v případě, že provozovatel zařízení neplní povinnosti dané zákonem o integrované prevenci,
- je dotčeným správním orgánem v řízení podle zákona o integrované prevenci,
- v případě zařízení, jehož provoz může významně nepříznivě ovlivnit životní prostředí dotčeného státu,
- schvaluje základní zprávu,
- provádí místní šetření za účelem zjištění, zda se na zařízení vztahuje povinnost mít integrované povolení,
- na žádost provozovatele zařízení vydává předběžnou informaci o žádosti o vydání integrovaného povolení,

- informuje ministerstvo o udělení výjimek z úrovní emisí spojených s nejlepšími dostupnými technikami,
- zveřejňuje prostřednictvím informačního systému integrované prevence údaje stanovené zákonem o integrované prevenci,
- poskytuje ministerstvu podněty k vývoji informačního systému integrované prevence,
- je dotčeným orgánem v územním a stavebním řízení a při vydání kolaudačního souhlasu podle stavebního zákona, pokud jde o zařízení, na které bylo vydáno integrované povolení.

3.4 | Energetický zákon

Zákon 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů upravuje podmínky podnikání, výkon státní správy a regulaci v energetických odvětvích, kterými jsou elektroenergetika, plynárenství a teplárenství, jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené. Při tvorbě strategie a zejména při navrhování direktivních nástrojů je nutné dbát na to, aby ve smyslu tohoto zákona nebyla narušena konkurence na trhu síťově vázaných energetických médií (elektřina, zemní plyn).

Současně zákon ve svých ustanoveních par. 76 a 77 uvádí, že odpojení od soustavy CZT je stejně jako připojení k ní možné jen v souladu s územní energetickou koncepcí. Zákon také stanovuje povinnosti dodavatelů paliv a energie v případě nouzových a havarijních stavů, v krizových situacích. Na tento zákon pak navazují havarijní plány a plány řešení krizových stavů dodavatelských společností, jsou stanoveny objekty kritické infrastruktury a způsob dodávek v případě krizových a havarijních stavů. Plány jsou významné pro všechny odběratele energie a paliv ze síťově vázaných dodávek (elektřina, zemní plyn, dodávkové teplo ze soustavy CZT).

3.5 | Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie

Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie řeší problematiku podpory následujících výroben energie:

- Výroba elektrické energie z obnovitelných zdrojů.
- Výroba elektrické energie z druhotných zdrojů.
- Vysokoúčinná kombinovaná výroba elektrické energie a tepla.
- Výroba tepla z obnovitelných zdrojů
- Výroba biometanu.
- Decentrální výroba elektřiny.

Zákon o podporovaných zdrojích energie vznikl v reakci na významný nárůst fotovoltaických aplikací, kterým byla poskytována nadměrná podpora. Z důvodu zamezení opakování poskytování neúměrně vysoké podpory rychle se rozvíjejícím obnovitelným zdrojům je v tomto zákoně definován strop a to pomocí sledování plnění tzv. „Národního akčního plánu“. Podpora je obnovitelným a dalším zdrojům poskytována i nadále, ale pouze takovým, u kterých nebylo dosaženo plánované penetrace dle Národního akčního plánu.

4 | Nástroje regulace

Hlavní město Praha stojí v oblasti snižování negativních vlivů energetických procesů na ovzduší před dvěma hlavními úkoly:

- snížit emise znečišťujících látek do ovzduší a emise CO₂ produkované na daném území,
- přispět ke snížení imisního zatížení na svém území, a to zejména v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší.

Nástroje, které lze pro dosažení těchto cílů využít, jsou:

- programy ke snižování emisí a zlepšování kvality ovzduší, regulační řády, emisní poplatky, zákaz využití určitých paliv (vyjmenovaných zákonem),
- proces vydávání integrovaných povolení k regulaci vyjmenovaných stacionárních zdrojů a dalších zdrojů podléhajících integrovanému povolení,
- dotační programy, programy podpory úspor energie, dobrovolné a informační nástroje.

S ohledem na kompetence, které krajům v přenesené působnosti dává současná platná legislativa, může hl. m. Praha využít k regulaci energetiky zejména zmocnění vycházející z nového zákona na ochranu ovzduší a ze zákona o integrované prevenci.

Zákon o ochraně ovzduší dává krajům a obcím možnost, či v některých případech přímo nařizuje, zpracovat a ve formě nařízení vydat několik následujících regulativů. Jedná se o:

- Vydání regulačního řádu upravujícího vyhlášení a odvolávání regulačních opatření v případě vyhlášení vzniku smogové situace a omezení nebo zastavení provozu zdrojů znečišťování.
- Správní řízení o povolení (umístění, výstavby nebo uvedení do provozu) zdrojů emisí znečišťujících látek, v rámci kterých musí být zohledněny požadavky Zákona o ochraně ovzduší a příslušných prováděcích právních předpisů.
- Poplatky za znečišťování ovzduší.
- Zákaz vybraných paliv (uhelné kaly, proplátky, hnědé uhlí energetické, lignit) obcemi.

Navíc uplatňuje kraj rozhodovací pravomoci v oblasti vydávaných integrovaných povolení, u kterých může požadovat plnění přísnějších požadavků na ochranu životního prostředí, než stanovuje zákon o ochraně ovzduší a příslušné prováděcí předpisy. Integrovaná povolení umožňují regulaci významných zdrojů znečištění, zatímco pro malé, střední a velké spalovací zdroje je nutné uplatnit jiné nástroje.

Kraje a obce mají dále možnost uplatnit dotační, dobrovolné a informační nástroje:

- Podpora hromadné přepravy, regulace dopravy včetně možnosti využití poplatkových systémů ve vybraných oblastech k zefektivnění využívání dopravní infrastruktury a omezení provozu v místech s vysokými koncentracemi znečišťujících látek.
- Vyhlášení programů finanční podpory pro realizaci opatření ke snižování emisí znečišťujících látek.

- Informování veřejnosti o výhodách přijímání opatření ke snižování emisí, a to například co se týče uplatňování energeticky úsporných opatření, využití obnovitelných zdrojů, omezení emisí z rozpouštědel, využívání ekologických způsobů přepravy apod.

4.1 | Regulační řád pro případ smogové situace

(1) Smogová situace je stav mimořádně znečištěného ovzduší, kdy úroveň znečištění oxidem siřičitým, oxidem dusičitým, částicemi PM10 nebo troposférickým ozonem překročí některou z prahových hodnot uvedených v zákoně o ochraně ovzduší, viz příloha č. 6.

(2) Vznik smogové situace a její ukončení vyhláší ministerstvo neprodleně ve veřejně přístupném informačním systému a v médiích. Současně neprodleně informuje inspekci a dotčené krajské a obecní úřady a dotčené provozovatele stacionárních zdrojů, kterým byly uloženy zvláštní podmínky provozu podle odstavce 3.

(3) Pro případy překročení regulační prahové hodnoty podle přílohy č. 6 k tomuto zákonu stanovuje krajský úřad zvláštní podmínky provozu podle § 12 odst. 4 písm. g) pro stacionární zdroje, které v dané lokalitě významně přispívají k úrovni znečištění. Krajský úřad informuje ministerstvo bez zbytečného odkladu o aktuálním výčtu těchto zdrojů.

(4) Je-li to třeba, vydá obec pro případy vzniku smogové situace regulační řád. Regulační řád obsahuje opatření na omezení provozu silničních motorových vozidel. Regulační řád se nevydává, je-li zřejmé, že omezení provozu vozidel v obci nemůže přispět ke snížení úrovně znečištění. Regulační řád vydává obec formou nařízení a zároveň o jeho vydání informuje ministerstvo. Odbornou pomoc při zpracování regulačních řádů poskytuje obcím ministerstvo.

V případě, že je pro dané území stanovena nízkoemisní zóna podle § 14, jsou opatření na omezení provozu silničních motorových vozidel pro případ vzniku smogové situace stanovena jako zvláštní podmínky v rámci stanovení nízkoemisní zóny.

Osoba, která provozuje televizní nebo rozhlasové vysílání, je povinna bez nároku na úhradu nákladů neprodleně a bez úprav obsahu a smyslu zveřejnit jí poskytnuté informace o riziku vzniku nebo o vzniku smogové situace a o jejím ukončení, a to na základě žádosti ministerstva.

4.2 | Poplatky za znečišťování ovzduší

Poplatek za znečišťování je stanoven § 15 zákona.

Poplatníkem poplatku za znečišťování je provozovatel stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Předmětem poplatku za znečišťování jsou znečišťující látky, které jsou vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji a pro které má provozovatel povinnost zjišťovat úroveň znečišťování podle § 6 odst. 1 písm. a).

Od poplatku za znečišťování se osvobozují znečišťující látky vypouštěné stacionárním zdrojem nebo zdroji v provozovně, u které celková výše poplatků za poplatkové období činí méně než 50 000 Kč.

Základem poplatku za znečišťování je množství emisí ze stacionárního zdroje nebo zdrojů v tunách. Poplatek se vypočte jako součin poplatku a sazby uvedené v příloze č. 9. Po sečtení poplatků za

jednotlivé znečišťující látky za všechny stacionární zdroje v rámci jedné provozovny se celková částka zaokrouhlí na celé stokoruny nahoru.

Správu poplatku za znečišťování ovzduší vykonávají pouze krajské úřady místně příslušné podle umístění jednotlivých stacionárních zdrojů - dříve byly příslušné u středních zdrojů znečišťování ovzduší obecní úřady obce s rozšířenou působností a u velkých a zvláště velkých zdrojů znečišťování ovzduší krajské úřady.

Poplatek za znečišťování se u znečišťující látky vypouštěné stacionárním zdrojem nevyměří, pokud:

- a) je na tomto stacionárním zdroji provedena rekonstrukce nebo modernizace, v jejímž důsledku dosahuje v celém poplatkovém období nižších ročních emisí tuhých znečišťujících látek nejméně o 30 %, oxidů síry vyjádřených jako oxid siřičitý nejméně o 55 %, oxidů dusíku vyjádřených jako oxid dusičitý nejméně o 55 % nebo těkavých organických látek nejméně o 30 % ve srovnání s rokem 2010,
- b) stacionární zdroj, pro nějž jsou specifikovány nejlepší dostupné techniky, dosahuje v celém poplatkovém období nižší emisní koncentrace nežli 50% horní hranice úrovně emisí spojené s nejlepšími dostupnými technikami podle informací zveřejňovaných Evropskou komisí, nebo
- c) stacionární zdroj, pro nějž nejsou specifikovány nejlepší dostupné techniky, dosahuje v celém poplatkovém období nižší emisní koncentrace nežli 50 % hodnoty specifického emisního limitu.

Poplatkové přiznání není povinen podat poplatník, u něhož celková výše poplatků za provozovnu za poplatkové období činí méně než 5 000 Kč.

Podrobnosti platby poplatků jsou stanoveny zákonem.

Výnos z poplatků za znečišťování je do roku 2016 včetně příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky. Od roku 2017 je 65 % výnosu z poplatků za znečišťování ovzduší příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky, 25 % příjmem kraje, na jehož území se stacionární zdroj nachází, a 10 % příjmem státního rozpočtu. Výnos z poplatků za znečišťování, který je příjmem kraje, může být použit jen na financování opatření v oblasti ochrany životního prostředí.

4.3 | Povolování vyjmenovaných zdrojů znečišťování ovzduší

Krajský úřad vydává závazné stanovisko k umístění, stavbě a změně stavby vyjmenovaného stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 zákona. Základními podklady pro posouzení žádosti jsou rozptylová studie, odborný posudek a projektová dokumentace příslušného stupně. Podpůrným podkladem pro vydání závazného stanoviska k umístění zdroje je vyjádření obecního úřadu, na jehož katastrálním území má být zdroj umístěn. Pokud obecní úřad nebude s umístěním nového zdroje znečišťování ovzduší souhlasit, je třeba záporné vyjádření řádně odůvodnit. Podmínky uplatněné ve vyjádření nejsou pro krajský úřad závazné, nýbrž doporučující.

V poslední fázi povolovacího procesu rozhoduje krajský úřad o povolení provozu zdroje znečišťování a podkladem je mu vyjádření české inspekce životního prostředí.

V rámci vydání povolení provozu je krajský úřad povinen (§ 12 odst. 4):

- stanovit v povolení specifické emisní limity, které však musí být nižší než emisní limity stanovené v prováděcím právním předpisu pro daný typ zdroje,
- stanovit v povolení obecné emisní limity znečišťujících látek, pokud tyto provozem daného typu zdroje vznikají a je z hlediska ochrany ovzduší potřebné, aby úroveň znečištění těmito látkami byla pravidelně zjišťována,
- stanovit emisní stropy pro stacionární zdroj nebo provozovnu, které je stacionární zdroj součástí; emisní stropy doplňují emisní limity s výjimkou zdrojů nakládajících s organickými rozpouštědly, u kterých může být emisní limit pro těkavé organické látky emisním stropem nahrazen,
- stanovit způsob, podmínky a četnost zjišťování úrovně znečišťování,
- schválit provozní řád, jedná-li se o zdroj označený ve sloupci C v příloze č. 2 zákona,
- uvést technické podmínky provozu zdroje, pokud nejsou obsahem provozního řádu,
- uvést podmínky provádění činností a podmínky provozu technologií souvisejících s provozem nebo se zajištěním provozu zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění, jako jsou např. emise pachových látek a resuspenze prachu,
- uvést zvláštní podmínky provozu při překročení regulační prahové hodnoty u stacionárního zdroje, který v lokalitě významně přispívá k úrovni znečištění,
- uložit kompenzační opatření ke snížení emisí u stávajících zdrojů znečišťování ovzduší nebo jiná opatření zajišťující snížení úrovně znečištění v případě, kdy posuzovaný zdroj, označený ve sloupci B v příloze č. 2 zákona má být umístěn v oblasti, kde došlo k překročení některého z imisních limitů nebo je jeho hodnota v této oblasti již překročena, a současně má zdroj pro danou znečišťující látku stanovený specifický emisní limit v prováděcím právním předpisu,
- v případě tepelného zpracování odpadu stanovit množství odpadu a určení kategorií
- uložit podmínky pro umístění zdroje, pokud nepředcházelo řízení podle stavebního zákona nebo zákona č. 61/1988 sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě.

Povolení provozu může orgán ochrany ovzduší změnit a to u zdrojů, u kterých byl při zpracování programu zlepšování kvality ovzduší identifikován významný příspěvek znečištění ovzduší v lokalitě, kde jsou překračovány imisní limity.

Krajský úřad může zpřísnit specifické emisní limity, stanovit doplňující technické podmínky provozu nebo emisní stropy, pokud toto opatření umožní prokazatelně snížit úroveň znečištění bez vynaložení nepřiměřených nákladů ze strany provozovatele (§ 13 odst. 1).

Povolení provozu může krajský úřad změnit i v případě, kdy došlo ke změně okolností, které byly rozhodné pro stanovení závazných podmínek provozu zdroje nebo při ukládání kompenzačních opatření a v dalších případech definovaných zákonem pro spalovací stacionární zdroje o příkonu vyšším jak 50 MW (§ 13 odst. 2).

4.4 | Regulace spalovacích zdrojů pro výrobu elektřiny a tepla

Nejvýznamnějším prováděcím předpisem, z hlediska regulace zdrojů znečišťování ovzduší, je vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování (tzv. emisní vyhláška). Hlavním cílem vyhlášky je stanovení požadavků pro provoz stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Obsahuje, jak požadavky shodné s původní právní úpravou, tak požadavky nové. Vyhláška transponuje i některá ustanovení evropských směrnic v oblasti ochrany ovzduší, zejména pak směrnice č. 2010/75/EU o průmyslových emisích.

V oblasti zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů upravuje vyhláška jednorázové měření (tj. četnost a způsob jeho provádění, způsob vyhodnocování plnění emisních limitů, seznam metod jednorázového měření emisí) a kontinuální měření emisí (tj. způsob jeho provádění, jeho vyhodnocení a vyhodnocení plnění emisních limitů při jeho provádění), měření tmavosti kouře (tj. způsob jeho provádění a vyhodnocení plnění přípustné tmavosti kouře) a zjišťování úrovně znečišťování formou výpočtu.

Vyhláška stanovuje obecné a specifické emisní limity, emisní stropy a technické podmínky provozu. Zakotvuje požadavky na kvalitu paliv, požadavky na způsob prokazování jejich plnění a způsob i rozsah ohlašování splnění těchto požadavků.

Vyhláška stanovuje také podmínky pro uplatňování kompenzačních opatření a minimální hodnoty příspěvku stacionárního zdroje k úrovni znečištění. V přílohách vyhlášky jsou stanoveny obsahové náležitosti provozní evidence a souhrnné provozní evidence, provozního řádu, odborného posudku, rozptylové studie, protokolu o jednorázovém měření emisí.

4.5 | Kompenzační opatření

Mezi nové nástroje patří i tzv. kompenzační opatření upravená v § 11 odst. 5 až 7. Obecně tento nástroj stanoví, že správní orgán nebude moci vydat kladné závazné stanovisko k umístění nového zdroje, pokud by došlo v daném místě k překročení některého z imisních limitů nebo pokud je tento imisní limit již překročen. Nový zdroj bude možné povolit pouze při současném uložení opatření zajišťujících alespoň zachování dosavadní úrovně znečištění, tj. kompenzační opatření. Kompenzační opatření bude budoucí provozovatel nového zdroje moci provést na stávajících zdrojích nebo i jiným způsobem zajišťujícím snížení úrovně znečištění. Fakticky se jedná o zmírnění zákonné konstrukce nepřekročitelnosti imisního limitu. Kompenzační opatření bude součástí závazných podmínek povolení nového zdroje a případně zdroje, na kterém se bude kompenzovat.

Kompenzační opatření navrhuje žadatel o vydání závazného stanoviska. Jako kompenzační opatření mohou být stanovena opatření ke snížení emisí u stávajících stacionárních zdrojů nebo jiná opatření zajišťující snížení úrovně znečištění.

4.6 | Nízkoemisní zóny

(1) Ve zvláště chráněných územích⁷⁾, lázeňských místech⁸⁾, nebo pokud došlo k překročení některého z imisních limitů uvedených v bodech 1 až 3 přílohy č. 1 k tomuto zákonu, může obec na

svém území, nebo jeho části, stanovit vyhláškou zónu s omezením provozu motorových silničních vozidel (dále jen "nízkoemisní zóna") postupem podle tohoto zákona a prováděcích právních předpisů.

4.7 | Regulace v rámci územního plánování a stavebního řádu

U vybraných povolovacích řízení podle zákona o územním plánování a stavebním řádu je součástí žádosti odborný posudek, případně rozptylová studie se zdůvodněním nejvýhodnějšího řešení z hlediska ochrany ovzduší, včetně uvedení emisí a předpokladů dodržování emisních limitů. Tento požadavek se týká vydávání povolení pro stacionární zdroje střední (0,2 MW a výše), velké a zvláště velké v následujících případech:

- povolení k umístování staveb zdrojů,
- povolení staveb zdrojů a jejich změnám,
- povolení k záměrům na zavedení nových výroby s dopadem na ovzduší,
- povolení k záměrům na zavedení nových technologií s dopadem na ovzduší.

V rámci územního a stavebního řízení má stavební úřad několik možností jak požadovat zpracování rozptylové studie:

- Neposkytuje-li předložený návrh dostatečný podklad pro posouzení umístění navrhované stavby nebo jiného opatření v území, zejména vlivů na životní prostředí, vyzve stavební úřad navrhovatele, aby návrh v přiměřené lhůtě, maximálně však 12 měsíců, doplnil potřebnými údaji nebo podklady.
- V rozhodnutí o umístění stavby si stavební úřad může v odůvodněných případech vyhradit předložení podrobnějších podkladů.

Dále existují možnosti, jak může být chráněno plnění imisních limitů v rámci stavebních řízení:

- Dotýká-li se řízení podle stavebního zákona zájmů chráněných zákonem o ochraně ovzduší, rozhodne stavební úřad jen v dohodě, popřípadě se souhlasem orgánu státní správy, který chráněné zájmy hájí. Tento orgán státní správy může svůj souhlas vázat na splnění podmínek stanovených ve svém rozhodnutí v souladu se zákonem o ochraně ovzduší, na jehož podkladě je oprávněn zájem chránit.
- U vyjmenovaných zdrojů (Příloha 2 zákona o ochraně ovzduší) vydává orgán kraje závazné stanovisko k povolení k umístování staveb, povolení staveb a k jejich změnám, a k uvedení zdrojů do provozu, k povolení k záměrům na zavedení nových výroby a technologií (platí od 1.1.2003). Závazné stanovisko nemůže být stavebním řízením porušeno.
- V územním rozhodnutí vymezí stavební úřad území pro navrhovaný účel a stanoví podmínky k ochraně veřejných zájmů v území; jimi zabezpečí zejména soulad s cíli a záměry územního plánování a požadavky k ochraně zdraví a životního prostředí.
- Stavební úřad v územním řízení posoudí návrh především z hlediska péče o životní prostředí a potřeb požadovaného opatření v území a jeho důsledků.

- Ve stavebním řízení stavební úřad přezkoumá zejména, zda mimo jiné dokumentace splňuje podmínky územního rozhodnutí, požadavky týkající se veřejných zájmů, především ochrany životního prostředí, ochrany zdraví a života. Jestliže by uskutečněním nebo užíváním stavby mohly být ohroženy zájmy chráněné stavebním zákonem, předpisy vydanými k jeho provedení a zvláštními předpisy, stavební úřad žádost o stavební povolení zamítne.
- Vyžaduje-li to veřejný zájem z důvodů hygienických, bezpečnostních, požárních, provozních, ohrožení životního prostředí a estetických, nařídí stavební úřad provedení nezbytných úprav na stavbě vlastníku stavby nebo na stavebním pozemku vlastníku tohoto pozemku. Nařízené úpravy je vlastník stavby nebo pozemku povinen provést na svůj náklad.

Obec pořizuje územní plán obce, regulační plány a územně plánovací podklady. Územní plány obcí a regulační plány pro svá území schvaluje obec. Závaznou část územně plánovací dokumentace a její změny, které schvaluje kraj nebo obec vyhláší jejich orgány obecně závaznou vyhláškou. Účastníkem každého územního řízení je obec a dále ten, komu zvláštní zákon toto postavení přiznává.

Stavební úřad oznámí zahájení stavebního řízení dotčeným orgánům státní správy a nařídí ústní jednání spojené s místním šetřením. Obec a dotčené orgány státní správy jsou povinny sdělit své stanovisko ve stejné lhůtě, ve které mohou uplatnit své námitky účastníci řízení. K připomínkám a námitkám, které byly nebo mohly být uplatněny v územním řízení nebo při projednávání regulačního plánu, jakož i územního plánu zóny nebo územního projektu zóny, se nepřihlíží.

4.8 | Integrované povolení

Integrovaná prevence a omezování znečištění (Integrated Pollution Prevention and Control – IPPC) je pokročilým způsobem regulace průmyslových a zemědělských činností ve vztahu k životnímu prostředí. Hlavní důraz je kladen na preventivní přístup, kdy se zabráňuje znečištění již před jeho vznikem volbou vhodných výrobních postupů, čímž dochází k úspoře nákladů na koncové technologie, spotřebovávané suroviny a energii.

Integrovaná prevence překonává princip složkového přístupu, který často vedl jen k přenosu znečištění z jedné složky životního prostředí do druhé, a strategii koncových technologií, které odstraňují vzniklé znečištění převážně pomocí filtrů, odlučovačů a jiných čistících zařízení.

Vyššího stupně ochrany životního prostředí je dosahováno použitím tzv. nejlepších dostupných technik (BAT), které představují výrobní postupy nejvíce šetrné k životnímu prostředí, které jsou aplikovatelné za standardních technických a ekonomických podmínek. Souhrn evropských nejlepších dostupných technik je uveden v referenčních dokumentech o BAT (BREF), které připravuje Evropská komise ve spolupráci s průmyslem, nevládními organizacemi a členskými státy.

Praktickou aplikací principu IPPC je integrované povolování průmyslových a zemědělských zařízení. Pro získání integrovaného povolení musí právnická nebo fyzická osoba podnikající, provozující průmyslovou nebo zemědělskou činnost vymezenou v příloze č. 1 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, předložit příslušnou žádost na krajský úřad, který povolení vydává (v případě zařízení s vlivem na životní prostředí okolních států vydává povolení Ministerstvo životního

prostředí). Integrované povolení nahrazuje většinu složkových povolení (např. v oblasti ochrany ovzduší, vod a nakládání s odpady).

Žádost o integrované povolení se podává buď ještě před zahájením územního řízení, v jeho průběhu, případně po jeho skončení, vždy však před vydáním stavebního povolení, protože integrované povolení je povinným podkladem pro stavební řízení. V případě, že dané zařízení vyžaduje integrované povolení a dosud jej nemá, nemůže stavební úřad vydat stavební povolení.

Přístup při hodnocení navrhovaných investic na výstavbu vycházející z aplikace nejlepších dostupných technik (BAT) má za cíl v dlouhodobém horizontu nejen zlepšení životního prostředí, ale především úsporu nákladů. V důsledku použití moderních technologií klesnou investice do surovin, materiálů a energie. Nemalé úspory vzniknou také recyklací odpadů, snížením poplatků za znečišťování životního prostředí atd.

Indikátory nejlepších dostupných technik (BAT) jsou uvedeny v referenčních dokumentech (BREF – BAT Reference Document), které vznikají na úrovni Evropské komise a jednotlivých členských států. Indikátory BAT jsou měrné veličiny, vztažené nejčastěji na jednotku produkce. Při stanovení indikátorů znečištění se vychází z parametrů samotné technologie, nikoliv z parametrů případně použité koncové technologie.

Řízení o vydání integrovaného povolení trvá 4 – 6 měsíců. Závazné podmínky povolení vycházejí spíše z vyjednávání a dialogu mezi zúčastněnými stranami, než ze striktních nařízení úřadu. Předpokládá se zejména aktivní přístup ze strany podniku tj. vlastní návrhy např. na zavádění úspornějších a šetrnějších technologií, zlepšení hospodaření se surovinami, vodou a energií apod. Krajské úřady i Ministerstvo životního prostředí jsou připraveny k předběžnému projednání jak žádosti o integrované povolení, tak i veškerých s žádostí souvisejících problémů.

Seznam zařízení, na která se vztahuje vydávání integrovaného povolení (a mají vydáno toto povolení provozu) zahrnuje ve vztahu k ÚEK zejména sektor energetiky a to kategorii spalování paliv v zařízeních o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW nebo více. V integrovaném povolení mají zdroje stanoveny závazné podmínky provozu, které musí být v souladu s podmínkami vydanými pro provoz zdroje orgány v ochraně ovzduší na základě stanovených podkladů. Tabulka neuvádí technologické zdroje na území hl. m. Prahy, které rovněž potřebují a mají vydáno integrované povolení pro svou činnost.

Tabulka 1: Spalovací zdroje, podléhající integrovanému povolení na území hl. m. Prahy

Jméno zdroje	Původ emisí
Pražská teplárenská a.s. - Teplárna Michle	Emise ze spalovacích procesů
Pražská teplárenská a.s. - Teplárna Michle	Emise ze spalovacích procesů
Pražská teplárenská a.s. - Výtopna Krč	Emise ze spalovacích procesů
FN Motol - spalovna	Emise ze spalovacích procesů
Pražská teplárenská a.s. - Výtopna Juliska	Emise ze spalovacích procesů
Pražská teplárenská a.s. - Teplárna Veleslavín	Emise ze spalovacích procesů
Pražská teplárenská a.s. - Teplárna Holešovice	Emise ze spalovacích procesů
Pražská teplárenská a.s. - Teplárna Malešice	Emise ze spalovacích procesů
Pražská teplárenská a.s. - Teplárna Malešice	Emise ze spalovacích procesů
Energotrans a.s. - Výtopna Třeboradice	Emise ze spalovacích procesů
Pražské služby, a.s. - Závod 14, Zařízení na energetické využití odpadů Malešice	Emise ze spalovacích procesů

5 | Návrh možného způsobu regulace energetiky

Způsob regulace dopadů využívání paliv a energie na území hl. m. Prahy a regulace energetických zdrojů je zejména náplní Programu ke zlepšení kvality ovzduší Aglomerace Praha, který je v přípravě a bude dokončen v březnu roku 2014. Tento program nově připravuje Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s magistrátem hl. m. Prahy a případně městskými částmi.

Program ke zlepšení kvality ovzduší může podporovat takovou výstavbu nových zdrojů a rekonstrukci starých zdrojů emisí znečišťujících látek, které nezvyšují imisní zátěž v zónách s překročenými imisními limity a nepřekračují imisní limity v zónách, kde zatím nejsou překročeny. Následně odbor ochrany ovzduší musí v rámci územního a stavebního řízení požadovat, aby u vyjmenovaných zdrojů žadatelé o stavební povolení prokázali plnění tohoto požadavku doložením rozptylové studie. V praxi to může znamenat, že investor neobdrží pro nový zdroj stavební povolení, pokud nesníží emise na jiném místě, např. odstavením starého zdroje (kompenzační opatření). U malých zdrojů lze požadovat, aby tyto nové zdroje nezvyšovaly emise, a to buď pouze v zónách s překročenými imisními limity, nebo i v jiných zónách, které ovlivňují svými emisemi zóny, kde se překračují imisní limity. Tuto povinnost bude možné plnit i kompenzačními opatřeními, tzn. že se bude započítávat vliv nového/rekonstruovaného zdroje a současně provedeného kompenzačního opatření (snížení emisí na jiném zdroji).

Zákon o ochraně ovzduší uvádí, že ze schválených programů ke zlepšení kvality ovzduší se dále „vychází“ při výkonu veřejné správy na krajské a místní úrovni, zejména při provozu zdrojů znečišťování, územním plánování, územním rozhodování a povolování staveb nebo jejich změn, a při posuzování záměrů, které mohou výrazně ovlivnit čistotu ovzduší, nebo rozvojových koncepcí a programů rozvoje jednotlivých oborů a odvětví.

Programy zlepšení kvality ovzduší jsou pak závazné pro všechny orgány a správní úřady konající v řízeních podle zákona o územním plánování a stavebním řádu, a jsou vydány Ministerstvem životního prostředí ve formě opatření obecné povahy.

Seznam tabulek a zkratek

Seznam tabulek

Tabulka 1: Spalovací zdroje, podléhající integrovanému povolení na území hl. m. Prahy 23

Seznam zkratek

APUEK	akční plán územní energetické koncepce
AZE	alternativní zdroje energie
ATEM	ATEM - Ateliér ekologických modelů, s. r. o.
INTER	automatizované klimatické stanice
AIM	automatizovaný imisní monitoring
BRKO	biologicky rozložitelná část komunálního odpadu
BRO	biologicky rozložitelný odpad
BPS	bioplynová stanice
BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
CZT	centrální zásobování teplem
CDV	Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.
COP	topný faktor (z angl. <i>Coefficient Of Performance</i>)
ČSVE	Česká společnost pro větrnou energii
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČSÚ	Český statistický úřad
DCF	diskontovaný cash-flow
DPP	Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost
EME	Elektrárna Mělník
GHG	emise skleníkových plynů
EK	energetická koncepce
ERÚ	Energetický regulační úřad
EŠOB	energetický štítek obálky budovy
EC	energetický kontrakt (z angl. <i>Energy Contracting</i>)
EPC	metoda realizace energeticky úsporných opatření s garantovaným výsledkem (z angl. <i>Energy Performance Contracting</i>)
ESCO	poskytovatel energetických služeb (z angl. <i>Energy Services Company</i>)
EGS	pokročilý geotermální systém (z angl. <i>Advanced Geothermal System</i>)
EPS	expandovaný polystyren
XPS	extrudovaný polystyren
FVE	fotovoltaická elektrárna
GIS	geografický informační systém
GTE	geotermální elektrárna
HPKJ	hlavní půdně klimatická jednotka
HPJ	hlavní půdní jednotka
HD	hospodařící domácnost
HDR	suché teplo hornin (z angl. <i>Hot Dry Rock</i>)

IT	informační technologie (z angl. <i>Information Technology</i>)
IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění (z angl. <i>Integrated Pollution Prevention and Control</i>)
JI	flexibilní mechanismus společné implementace (z angl. <i>Joint Implementation</i>)
NACE	klasifikace ekonomických činností
KR	klimatické regiony
KGJ	kogenerační jednotka
KVET	kombinovaná výroba elektřiny a tepla
KCE	konstrukce
KZS	kontaktní zateplovací systém
KÚ	Krajský úřad
LPIS	Systém identifikace zemědělských parcel (z angl. <i>Land Parcel Identification System</i>)
LTO	lehký topný olej
LHP	lesní hospodářské plány
MHMP	Magistrát hl. m. Prahy
MVE	malá vodní elektrárna
MSJ	malé spalovací jednotky výkon 5 – 50 kW
MO	maloodběr elektřiny
MOO	maloodběr elektřiny obyvatelstvo
MOP	maloodběr elektřiny podnikatelé
VAS	metoda pro simulaci a tvorbu větrné mapy
MW(h)	megawatt(hodiny)
NP	nadzemní podlaží
BAT	nejlepší dostupná technika (z angl. <i>Best Available Technology</i>)
NPV	čistá současná hodnota (z angl. <i>Net Present Value</i>)
NN	nízké napětí (do 1 kV)
NERD	nízkoenergetický rodinný dům
NT	nízký tarif
NTL	nízký tlak (pro plynovodní potrubí)
OZE	obnovitelné zdroje energie
OP	operační program
ORC	organický Rankinův cyklus (z angl. <i>Organic Rankine Cycle</i>)
PE	parní elektrárny
PPS	pěnový polystyren
PP	podzemní podlaží
PÚR	politika územního rozvoje
PRE	Pražská energetika, a. s.
PID	Pražská integrovaná doprava
PPD	Pražská plynárenská Distribuce, a. s.
PT	Pražská teplárenská a.s.
PTS	Pražská teplárenská soustava
PS	Pražské služby, a. s.
PVS	Pražská vodohospodářská společnost a. s.
PREdi	PREdistribuce, a. s.
PEZ	primární energetické zdroje

NZÚ	Program Nová zelená úsporám
PD	projektová dokumentace/pasivní dům
PENB	Průkaz energetické náročnosti budovy
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
RD	rodinný dům
RRD	rychle rostoucí dřeviny
SKO	směsný komunální odpad
SLT	soubor lesních typů
CNG	stlačený zemní plyn (z angl. <i>Compressed Natural Gas</i>)
SET	strategické energetické technologie (z angl. <i>Strategic Energy Technology</i>)
SSJ	střední spalovací jednotky výkon 50 – 200 kW
SCZT	systém centrálního zásobování teplem
SEK ČR	Státní energetická koncepce České republiky
TSK	Technická správa komunikací hlavního města Prahy
TZB	technické zařízení budov
TI	tepelná izolace
TČ	tepelné čerpadlo
TV	teplá voda
TMA	Teplárna Malešice
TMI	Teplárna Michle
TCO	celkové náklady za dobu vlastnictví, resp. životnosti (z angl. <i>Total Costs of Ownership</i>)
TTP	trvalé travní porosty
TKO	tuhý komunální odpad
UDI	Ústav dopravního inženýrství hl. m. Prahy
ÚFA	Ústav fyziky atmosféry AV ČR
ÚČOV	Ústřední čistírna odpadních vod v Praze
ÚT	ústřední vytápění
ÚPD	územně plánovací dokumentace
UEK	územní energetická koncepce
VSJ	velké spalovací jednotky (výkon nad 200 kW)
VO	velkoodběr elektřiny
VVN	velmi vysoké napětí (nad 52 kV)
VN	vysoké napětí (od 1 kV do 52 kV)
VT	vysoký tarif
VTL	vysoký tlak (pro plynovodní potrubí)
VVTL	velmi vysoký tlak (pro plynovodní potrubí)
VYT	vytápění
VÚKOZ	Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i.
VÚZT	Výzkumný ústav zemědělské techniky, v.v.i.
VZT	vzduchotechnika
ZEVO	zařízení na energetické využití odpadu
ZT	zdroj tepla
ZP	zemní plyn